

**Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie szkolne przedmiotu „Wiedza o społeczeństwie” poziom rozszerzony
dla klas 3 Liceum Ogólnokształcącego im. Generała Józefa Bema w Ostrołęce**

Klasa 3 - ocena śródroczna

Wymagania na poszczególne oceny:				
Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Ocena dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Ocena celująca Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
I. Polityki publiczne – gospodarka i rozwój				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady polityk publicznych; ▪ wskazuje przykłady świadczeń publicznych [usług społecznych, usług socjalnych]; ▪ wymienia przykłady instrumentów polityk publicznych. ▪ podaje przykłady aktywności państwa w obszarze gospodarki; ▪ wskazuje podstawowe cechy współczesnej gospodarki rynkowej; ▪ wymienia źródła, z których można pozyskać środki publiczne; ▪ wymienia podmioty uczestniczące w uchwalaniu ustawy budżetowej. ▪ właściwie stosuje termin „region” w swoich wypowiedziach; ▪ identyfikuje region, w którym mieszka; ▪ podaje przykłady działań państwa polskiego w obszarze polityki regionalnej; ▪ wskazuje przykłady instrumentów polityki regionalnej. ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „przemysł”, „rolnictwo”, „gospodarka żywnościowa”; ▪ podaje przykłady działań państwa polskiego w obszarach polityki przemysłowej i gospodarki żywnościowej; ▪ wskazuje przykłady instrumentów polityki przemysłowej i gospodarki żywnościowej; ▪ wymienia podstawowe założenia polityki rolnej Unii Europejskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, czym są polityki publiczne; ▪ wymienia rodzaje polityk publicznych; ▪ wymienia czynniki kształtujące polityki publiczne; ▪ wskazuje główne zasady polityk publicznych w Polsce; ▪ wymienia narzędzia/instrumenty umożliwiające realizację polityk publicznych; ▪ podaje kryteria oceny programów publicznych. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „finanse publiczne”, „środki publiczne”, „budżet państwa” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ wymienia czynniki wpływające na politykę gospodarczą państwa; ▪ wskazuje podstawowe cechy różnych modeli polityki gospodarczej państwa [gospodarka centralnie sterowana, gospodarka rynkowa]; ▪ przedstawia zasady uchwalania ustawy budżetowej; ▪ wskazuje i omawia główne cele i kierunki strategii rozwoju gospodarczego państwa polskiego. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów „region” i „rozwój regionalny” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ wskazuje podstawowe cele rozwoju regionalnego; ▪ wymienia podstawowe czynniki rozwoju regionalnego; ▪ przedstawia instrumenty polityki 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ omawia proces tworzenia i realizacji polityk publicznych; ▪ analizuje przebieg wybranego programu publicznego i jego rezultaty. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „dług publiczny”, „nadwyżka budżetowa”, „deficyt budżetowy” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ przedstawia funkcje polityki gospodarczej państwa; ▪ przedstawia i ocenia wpływ poszczególnych podmiotów na kształt polityki gospodarczej państwa polskiego; ▪ charakteryzuje strukturę dochodów budżetu państwa; ▪ prezentuje strukturę wydatków z budżetu państwa; ▪ porównuje procedury uchwalania ustawy zwykłej i ustawy budżetowej; ▪ analizuje główne założenia strategii rozwoju gospodarczego państwa polskiego. ▪ prezentuje z różnych perspektyw wady i zalety poznanych modeli polityki regionalnej państwa; ▪ omawia zasady polskiej polityki regionalnej; ▪ analizuje i ocenia główne założenia strategii rozwoju regionalnego państwa polskiego; ▪ przedstawia cele i zasady polityki regionalnej Unii Europejskiej. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „dobra inwestycyjne”, „dobra 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia i ocenia wpływ poszczególnych podmiotów [wewnętrznych i zewnętrznych] na kształt polityk publicznych; ▪ charakteryzuje czynniki wpływające na wybór instrumentów realizacji polityk publicznych. ▪ analizuje, z różnych perspektyw, wady i zalety poznanych modeli polityki gospodarczej państwa; ▪ wymienia podmioty tworzące sektor finansów publicznych; ▪ przedstawia uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne wpływające na realizację strategii rozwoju gospodarczego państwa polskiego; ▪ ocenia główne założenia strategii rozwoju gospodarczego Polski. ▪ analizuje różnorodne wskaźniki rozwoju gospodarczego; ▪ przedstawia i ocenia wpływ poszczególnych podmiotów na kształt polityki regionalnej państwa polskiego; ▪ wskazuje cele i charakteryzuje formy współpracy w ramach euroregionów. ▪ charakteryzuje główne etapy rozwoju polityki przemysłowej w Polsce i na świecie po zakończeniu II wojny światowej; ▪ omawia wpływ procesu transformacji ustrojowej na politykę przemysłową państwa polskiego; ▪ przedstawia cele i formy działania Agencji Rozwoju Przemysłu; ▪ charakteryzuje uwarunkowania rozwoju rolnictwa w Polsce; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ na forum społeczności szkolnej organizuje debatę [i bierze w niej udział], np. na temat znaczenia aktywności państwa w różnych obszarach życia publicznego; ▪ podaje przykłady działań państwa, w których organy władzy wykorzystują poszczególne instrumenty realizacji polityk publicznych. ▪ odszukuje, analizuje i prezentuje informacje dotyczące wybranej aktywności państwa w obszarze gospodarki [oraz ocenia rezultaty tych aktywności]; ▪ na forum społeczności szkolnej organizuje debatę [i bierze w niej udział], np. na temat znaczenia aktywności państwa w gospodarce; ▪ organizuje kampanię społeczną [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych dla polityki gospodarczej państwa. ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje na temat wybranych aspektów polityki regionalnej państw Unii Europejskiej [oraz ocenia jej rezultaty]; ▪ na forum społeczności szkolnej organizuje debatę [i bierze w niej udział], np. na temat efektywności polskiej polityki regionalnej; ▪ organizuje kampanię społeczną [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych dla

<ul style="list-style-type: none"> ▪ właściwie wykorzystuje w swoich wypowiedziach termin „ochrona środowiska”; ▪ uzasadnia konieczność ochrony środowiska naturalnego; ▪ podaje przykłady działań państwa polskiego w obszarze ochrony środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego; ▪ podaje przykłady instrumentów polityki państwa w obszarze ochrony środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego. ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy „badania naukowe” i „innowacje”; ▪ wskazuje przykłady działań państwa polskiego w obszarze badań i innowacji; ▪ podaje przykłady instrumentów polityki państwa w obszarze badań i innowacji; ▪ wymienia podstawowe cechy społeczeństwa informacyjnego. 	<ul style="list-style-type: none"> regionalnej państwa polskiego; ▪ wymienia cechy podstawowych modeli polityki regionalnej państwa [model wsparcia ośrodków wzrostu, model wyrównywania różnic międzyregionalnych]; ▪ podaje główne założenia strategii rozwoju regionalnego państwa polskiego. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „przemysł”, „okręg przemysłowy”, „gospodarka żywnościowa” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ wymienia cele i instrumenty polityki przemysłowej państwa polskiego; ▪ wskazuje podstawowe instrumenty gospodarki żywnościowej; ▪ charakteryzuje wybrane rozwiązanie wykorzystywane przez państwo polskie w ramach polityki przemysłowej [założenia, instrumenty, rezultaty]; ▪ charakteryzuje wybrane rozwiązanie wykorzystywane przez państwo polskie w ramach gospodarki żywnościowej [założenia, instrumenty, rezultaty]; ▪ uzasadnia konieczność zapewnienia społeczeństwu bezpieczeństwa żywnościowego; ▪ wymienia podstawowe instrumenty polityki rolnej Unii Europejskiej. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „ekologia”, „bezpieczeństwo ekologiczne” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ formułuje wnioski dotyczące obowiązków państwa i obywateli w zakresie ochrony środowiska naturalnego na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Konstytucji RP</i>; ▪ wymienia cele i instrumenty polityki państwa w zakresie ochrony środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego Polski; ▪ omawia wybrane inicjatywy państwa polskiego na rzecz ochrony środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego [założenia, 	<ul style="list-style-type: none"> konsumpcyjne” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ wymienia kryteria oceny poziomu uprzemysłowienia państwa; ▪ podaje cechy podstawowych modeli polityki przemysłowej państwa: polityki sektorowej i polityki horyzontalnej; ▪ prezentuje współzależności występujące między poszczególnymi strefami gospodarki żywnościowej. ▪ charakteryzuje uwarunkowania decydujące współcześnie o stanie środowiska naturalnego oraz o poziomie jego ochrony; ▪ podaje przykłady porozumień międzynarodowych i programów strategicznych dotyczących ochrony środowiska; ▪ prezentuje główne założenia i cele państwa dotyczące bezpieczeństwa ekologicznego, zawarte w <i>Strategii bezpieczeństwa narodowego</i>. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów „szum informacyjny” i „bańka informacyjna” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ przedstawia zagrożenia wynikające ze zjawiska bańki informacyjnej; ▪ omawia uwarunkowania rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce; ▪ wymienia główne organy, instytucje i agencje państwa polskiego działające na rzecz rozwoju nauki i innowacyjności. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ omawia i ocenia funkcjonowanie specjalnych stref ekonomicznych w Polsce. ▪ przedstawia i ocenia wpływ poszczególnych podmiotów na kształt polityki państwa w obszarze ochrony środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego; ▪ omawia zależność między bezpieczeństwem narodowym a bezpieczeństwem ekologicznym. ▪ charakteryzuje i ocenia działalność wybranej instytucji lub agencji naukowej państwa polskiego [cele, formy działania, rezultaty]; ▪ omawia i ocenia funkcjonowanie regionalnych systemów innowacji oraz parków naukowo-technologicznych [założenia, formy działania, rezultaty]. 	<ul style="list-style-type: none"> polityki regionalnej państwa. ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje na temat wybranych aspektów polityki przemysłowej i gospodarki żywnościowej państwa polskiego [oraz ocenia rezultaty tych aktywności władzy państwowej]; ▪ na forum społeczności szkolnej organizuje debatę [i bierze w niej udział], np. na temat założeń polskiej polityki przemysłowej i gospodarki żywnościowej; ▪ organizuje kampanię społeczną [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych dla polityki przemysłowej i gospodarki żywnościowej. ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje na temat wybranych działań państwa polskiego w obszarze ochrony środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego [oraz ocenia rezultaty tych aktywności]; ▪ na forum społeczności szkolnej organizuje debatę [i bierze w niej udział], np. na temat założeń polskiej polityki w obszarze ochrony środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego; ▪ organizuje kampanię [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych dla ochrony środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego. ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje na temat wybranych działań państwa polskiego w obszarze badań i innowacji [oraz ocenia rezultaty tych aktywności]; ▪ na forum społeczności szkolnej organizuje debatę [i bierze w niej udział], np. na temat założeń i efektów polskiej polityki w obszarze badań i innowacji; ▪ organizuje kampanię [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych dla
---	---	---	--	---

	<p>instrumenty, rezultaty];</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ocenia świadomość ekologiczną – własną i społeczeństwa polskiego. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „społeczeństwo informacyjne”, „badania naukowe”, „innowacje” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ wskazuje pozytywne i negatywne aspekty funkcjonowania społeczeństwa informacyjnego; ▪ wymienia cele i instrumenty polityki państwa w zakresie badań naukowych i innowacji; ▪ uzasadnia konieczność prowadzenia przez państwo działań na rzecz rozwoju nauki i innowacyjności. 			rozwoju badań i innowacji w Polsce.
--	---	--	--	-------------------------------------

II. Polityki publiczne – bezpieczeństwo i kwestie społeczne

<ul style="list-style-type: none"> ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy „bezpieczeństwo wewnętrzne państwa” i „bezpieczeństwo zewnętrzne państwa”; ▪ podaje przykłady działań państwa polskiego w obszarach bezpieczeństwa zewnętrznego i bezpieczeństwa wewnętrznego; ▪ podaje przykłady instrumentów polityki państwa w obszarach bezpieczeństwa zewnętrznego i bezpieczeństwa wewnętrznego; ▪ wymienia uprawnienia Prezydenta RP i Rady Ministrów w zakresie bezpieczeństwa państwa; ▪ wymienia główne zadania i formy działania Policji. ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „ubezpieczenie społeczne”, „polityka prorodzinna”, „emerytura”, „renta”, „zasilek”; ▪ podaje przykłady działań państwa polskiego w obszarze polityki społecznej; ▪ wskazuje przykłady instrumentów wykorzystywanych przez państwo w obszarze polityki społecznej; ▪ charakteryzuje system ubezpieczeń społecznych w Polsce; ▪ wymienia formy pomocy społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „bezpieczeństwo wewnętrzne państwa”, „bezpieczeństwo zewnętrzne państwa”, „potencjał strategiczny”, „środowisko bezpieczeństwa”, „cele strategiczne”, „strategia bezpieczeństwa”, „porządek publiczny” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ wyjaśnia, jaki wpływ ma potencjał strategiczny na siłę państwa; ▪ formułuje wnioski dotyczące obowiązków państwa w zakresie bezpieczeństwa na podstawie analizy przepisów prawnych <i>zKonstytucji RP</i>; ▪ wymienia cele strategii bezpieczeństwa narodowego Polski; ▪ podaje przykłady działań realizujących poszczególne cele strategii bezpieczeństwa narodowego Polski; ▪ wymienia główne zadania i uprawnienia <ul style="list-style-type: none"> - Biura Bezpieczeństwa Narodowego, - Straży Granicznej, - Służby Ochrony Państwa, - Centralnego Biura Antykorupcyjnego, - Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia znaczenie terminu „racja stanu” [oraz właściwie używa tego pojęcia w swoich wypowiedziach]; ▪ omawia poszczególne działania strategiczne państwa; ▪ przedstawia strukturę organizacyjną Sił Zbrojnych RP; ▪ charakteryzuje podstawowe rodzaje misji realizowanych przez żołnierzy Sił Zbrojnych RP; ▪ wyjaśnia, na czym polega zarządzanie kryzysowe. ▪ charakteryzuje uwarunkowania polityki społecznej realizowanej w Polsce; ▪ porównuje zasady funkcjonowania i znaczenie poszczególnych rodzajów ubezpieczeń społecznych w Polsce; ▪ porównuje zasady przyznawania i znaczenie różnego rodzaju świadczeń socjalnych; ▪ wykazuje zależność między formą zatrudnienia a zasadami funkcjonowania poszczególnych rodzajów ubezpieczeń społecznych; ▪ przedstawia rolę i zakres działania instytucji rynku pracy; ▪ prezentuje założenia głównych programów realizowanych w ramach polityki prorodzinnej w Polsce oraz ocenia ich skuteczność; ▪ wymienia świadczenia rodzinne 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia główne zadania: <ul style="list-style-type: none"> - Rady Bezpieczeństwa Narodowego, - Agencji Wywiadu, - Służby Wywiadu Wojskowego, - Służby Kontrwywiadu Wojskowego, - Rządowego Centrum Bezpieczeństwa; ▪ dokonuje oceny działań organów państwa w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego [zajmuje stanowisko, buduje argumenty i kontrargumenty w sporze]. ▪ przedstawia i ocenia wpływ poszczególnych podmiotów na kształt polityki społecznej państwa polskiego; ▪ prezentuje i ocenia zasady określające polską politykę społeczną oraz stosowane w jej ramach instrumenty, ze szczególnym uwzględnieniem instrumentów polityki rynku pracy [buduje argumenty i kontrargumenty w sporze]; ▪ charakteryzuje uwarunkowania wpływające na rynek pracy w Polsce oraz ocenia jego funkcjonowanie; ▪ charakteryzuje programy rządowe realizowane w ramach polityki senioralnej i ocenia ich skuteczność. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje na temat wybranych działań państwa w obszarze bezpieczeństwa Polski [oraz ocenia rezultaty tych aktywności]; ▪ na forum społeczności szkolnej organizuje debatę [i bierze w niej udział], np. na temat założeń i efektów polskiej polityki w obszarach bezpieczeństwa wewnętrznego i bezpieczeństwa zewnętrznego; ▪ organizuje kampanię [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych dla bezpieczeństwa państwa. ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje na temat wybranych działań państwa w obszarze polityki społecznej [oraz ocenia rezultaty tych aktywności]; ▪ na forum społeczności szkolnej organizuje debatę [i bierze w niej udział], np. na temat założeń i rezultatów polskiej polityki społecznej; ▪ organizuje kampanię społeczną [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych dla polityki społecznej państwa.
---	--	--	--	---

<p>w Polsce.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach termin „ubezpieczenie zdrowotne”; ▪ wymienia podstawowe obowiązki państwa z zakresie ochrony zdrowia; ▪ podaje przykłady działań państwa polskiego w obszarze ochrony zdrowia; ▪ wskazuje przykłady instrumentów polityki państwowej w obszarze ochrony zdrowia; ▪ wymienia podstawowe zasady korzystania z systemu ochrony zdrowia w Polsce. ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „kultura”, „kultura narodowa”; ▪ wskazuje przykłady działań państwa polskiego w obszarze polityki kulturalnej; ▪ podaje przykłady instrumentów polityki państwowej w obszarze kultury. ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „religia”, „wyznanie”, „konkordat”; ▪ wymienia podstawowe zasady określające kształt relacji państwo–Kościół w Polsce; ▪ wskazuje podstawowe zasady funkcjonowania laickiego modelu relacji państwo–Kościół. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „dobrobyt społeczny”, „polityka prorodzinna”, „polityka senioralna”, „polityka rynku pracy”, „emerytura”, „renta”, „zasiłek” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ wyjaśnia znaczenie zasady solidaryzmu społecznego określającej działanie systemu ubezpieczeń społecznych; ▪ wymienia cele i instrumenty polityki społecznej państwa polskiego; ▪ uzasadnia konieczność funkcjonowania systemu ubezpieczeń społecznych; ▪ rozróżnia ubezpieczenia: emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe; ▪ przedstawia zadania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych; ▪ wymienia instrumenty polityki rynku pracy w Polsce; ▪ przedstawia wybrane działania urzędu pracy w swoim powiecie; ▪ wyjaśnia, jakie są przyczyny starzenia się społeczeństwa; ▪ wymienia skutki społeczno-ekonomiczne procesu starzenia się społeczeństwa; ▪ przedstawia działania rządu mające na celu ograniczenie zjawiska starzenia się społeczeństwa [cele, formy, rezultaty]; ▪ wymienia główne programy realizowane w ramach polityki prorodzinnej w Polsce. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „ubezpieczenia zdrowotne”, „służba zdrowia”, „zasiłek” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ formułuje wnioski dotyczące obowiązków państwa w zakresie ochrony zdrowia na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Konstytucji RP</i>; ▪ wymienia instytucje tworzące system ochrony zdrowia w Polsce; ▪ podaje zadania Narodowego Funduszu Zdrowia; 	<p>i świadczenia z funduszu alimentacyjnego.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteryzuje strukturę systemu ochrony zdrowia w Polsce [instytucje, organizacja poszczególnych szczebli, rodzaje świadczeń, sposób finansowania]; ▪ analizuje funkcjonowanie systemu opieki zdrowotnej poza granicami kraju; ▪ przedstawia główne założenia <i>Narodowego programu zdrowia</i> realizowanego w Polsce; ▪ opisuje organizację systemu publicznej opieki zdrowotnej w Polsce. ▪ wyjaśnia znaczenie terminu „kapitał kulturowy” [oraz właściwie używa tego pojęcia w swoich wypowiedziach]; ▪ charakteryzuje poszczególne typy kultury; ▪ przedstawia zadania poszczególnych uczestników polityki kulturalnej państwa polskiego. ▪ charakteryzuje Kościoły i związki wyznaniowe w Polsce [zasięg terytorialny, liczba wiernych, cechy religii/wyznania]; ▪ analizuje przepisy prawne z ustaw dotyczących wolności sumienia i religii w Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia uwarunkowania określające funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia w państwie polskim; ▪ ocenia organizację i jakość systemu ochrony zdrowia w Polsce [buduje argumenty i kontrargumenty w sporze]; ▪ analizuje i ocenia działalność narodowych instytucji kultury w Polsce; ▪ charakteryzuje wybrane programy na rzecz rozwoju polskiej kultury [cele, formy, efekty, adresaci]. ▪ charakteryzuje i ocenia model relacji państwo–Kościół funkcjonujący w Rzeczypospolitej Polskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje na temat wybranych działań państwa w obszarze ochrony zdrowia [oraz ocenia rezultaty tych aktywności]; ▪ na forum społeczności szkolnej organizuje debatę [i bierze w niej udział], np. na temat założeń i rezultatów polskiej polityki w obszarze ochrony zdrowia; ▪ organizuje kampanię społeczną [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych dla ochrony zdrowia w Polsce. ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje na temat wybranych działań państwa w obszarze polityki kulturalnej [oraz ocenia rezultaty tych aktywności]; ▪ na forum społeczności szkolnej organizuje debatę [i bierze w niej udział], np. na temat założeń i rezultatów polskiej polityki kulturalnej; ▪ organizuje kampanię społeczną [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych dla polityki kulturalnej państwa. ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje na temat wybranych Kościołów i związków wyznaniowych funkcjonujących w Polsce; ▪ organizuje kampanię społeczną [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych dla kształtowania relacji państwo–Kościół.
---	---	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ omawia podstawowe zasady korzystania z systemu ochrony zdrowia w Polsce. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „kultura”, „kultura narodowa”, „dziedzictwo kulturowe”, „mecenat” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ uzasadnia konieczność aktywności państwa w obszarze kultury; ▪ przedstawia podstawowe obowiązki państwa w obszarze kultury; ▪ wymienia narodowe instytucje kultury działające w Polsce; ▪ analizuje przepisy prawne z <i>Konstytucji RP</i> dotyczące polityki kulturalnej. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „religia”, „wyznanie”, „kult”, „ateizm”, „konkordat” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ charakteryzuje podstawowe modele relacji państwo–Kościół [model państwa świeckiego, model państwa wyznaniowego]; ▪ formułuje wnioski dotyczące relacji Rzeczypospolitej Polskiej z Kościołem katolickim na podstawie wybranych przepisów prawnych z konkordatu; ▪ buduje wnioski dotyczące funkcjonowania wybranego Kościoła lub związku wyznaniowego w Polsce na podstawie analizy przepisów z odpowiedniej ustawy; ▪ formułuje wnioski dotyczące wolności sumienia i religii w Polsce na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Konstytucji RP</i>. 			
--	--	--	--	--

III. Podstawy porządku prawnego

<ul style="list-style-type: none"> ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach termin „prawo”; ▪ wymienia podstawowe rodzaje norm społecznych; ▪ wskazuje przykłady norm prawnych; ▪ wymienia podstawowe gałęzie prawa. ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „kodeks”, „akt administracyjny”, „orzeczenie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „prawo”, „norma prawna”, „przepis prawny” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ wyjaśnia, czym normy prawne różnią się od innych rodzajów norm społecznych; ▪ rozpoznaje i charakteryzuje poszczególne typy norm 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje z różnych perspektyw [wg różnych kryteriów] koncepcje prawa pozytywnego oraz prawa naturalnego; ▪ charakteryzuje poszczególne rodzaje norm prawnych; ▪ rozpoznaje i opisuje poszczególne elementy budowy normy prawnej [hipoteza, dyspozycja, sankcja]; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, na czym polega różnica między przedmiotowym a podmiotowym rozumieniem pojęcia „prawo”; ▪ tłumaczy, na czym polegają różnice dotyczące rozumienia prawa przez zwolenników naturalizmu oraz pozytywizmu prawniczego; ▪ porównuje różne systemy prawne, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień prawnych. ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień prawnych. ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień prawnych.
--	---	---	--	---

<p>sądowe”, „prawo wtórne UE”, prawo pierwotne UE;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia podstawowe rodzaje źródeł prawa obowiązującego w Polsce; ▪ wskazuje cechy <i>Konstytucji RP</i> i wyjaśnia, na czym polega jej szczególność; ▪ podaje przykłady kodeksów funkcjonujących w polskim porządku prawnym. ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach termin „spójność prawa”; ▪ wymienia podstawowe zasady prawa. ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy „ratyfikacja” i „weto prezydenckie”; ▪ wymienia podmioty posiadające prawo inicjatywy ustawodawczej w ramach procedury uchwalania ustawy zwykłej; ▪ wymienia organy władzy w państwie polskim uczestniczące w procesie legislacyjnym; ▪ porządkuje etapy procesu legislacyjnego w kolejności chronologicznej; ▪ odszukuje akty normatywne za pomocą Internetowego Systemu Aktów Prawnych. ▪ właściwie stosuje w swojej wypowiedzi terminy: „niezależność sądów”, „niezawisłość sędziów”; ▪ wymienia podstawowe zasady państwa prawnego; ▪ podaje przykłady organów władzy i instytucji, które stoją na straży państwa prawnego w Polsce. ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „notariusz”, „radca prawny”, „adwokat”; ▪ wymienia podstawowe uprawnienia i zadania notariusza, radcy prawnego oraz adwokata. ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach termin „informacja publiczna”; ▪ wymienia obszary życia publicznego, których dotyczy informacja publiczna; 	<p>społecznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia rodzaje i gałęzie prawa; ▪ wyjaśnia, skąd wywodzą się normy funkcjonujące w różnych systemach prawnych [prawo: zwyczajowe, precedensowe, religijne, pozytywnie]; ▪ wyjaśnia znaczenie zasad hierarchiczności, spójności i zupełności oraz podaje przykłady ich stosowania [lub wskazuje sytuacje, w których zostały one naruszone]. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „akt normatywny”, „źródło prawa”, „kodeks”, „akt administracyjny”, „orzeczenie sądowe”, „prawo wtórne UE”, „prawo pierwotne UE” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ charakteryzuje źródła prawa powszechnie obowiązującego w Polsce; ▪ rozpoznaje i charakteryzuje akty prawne niebędące źródłami prawa; ▪ wymienia i rozpoznaje poszczególne rodzaje prawa Unii Europejskiej; ▪ wymienia i rozpoznaje akty prawa pierwotnego Unii Europejskiej; ▪ wyjaśnia, na czym polega zasada pierwszeństwa stosowania prawa unijnego przed prawem krajowym; ▪ przedstawia rolę Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej [TSUE] w unijnym porządku prawnym; ▪ charakteryzuje kodeksy funkcjonujące w polskim porządku prawnym [nazwa, rodzaj i zakres regulacji]; ▪ podaje przykłady aktów prawa miejscowego; ▪ wymienia dzienniki urzędowe prowadzone w Polsce. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów „luka prawna” i „spójność prawa” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ tłumaczy, na czym polega wykładnia prawa; ▪ wyjaśnia znaczenie podstawowych zasad prawa; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteryzuje systemy prawne funkcjonujące w wybranych państwach. ▪ wyjaśnia różnicę między aktami normatywnymi a aktami nienormatywnymi; ▪ porównuje różnego rodzaju źródła prawa obowiązującego w Polsce [sposób stanowienia, sposób wprowadzania do porządku prawnego, zasięg obowiązywania, adresaci norm, miejsce w hierarchii źródeł prawa]; ▪ charakteryzuje rodzaje umów międzynarodowych i pozycję tych porozumień w polskim porządku prawnym [buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Konstytucji RP</i>]; ▪ porównuje różne rodzaje aktów prawa miejscowego. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „wykładnia prawa”, „reguły kolizyjne”, „reguły dedukcyjne” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ rozpoznaje i omawia przykłady zastosowania w przepisach prawnych podstawowych zasad prawa. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów „promulgacja ustawy” i <i>vacatio legis</i>, [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ rozpoznaje i właściwie nazywa poszczególne jednostki redakcyjne aktów normatywnych w Polsce; ▪ omawia poszczególne etapy procesu legislacyjnego; ▪ porównuje role Sejmu i Senatu w ramach różnych procedur legislacyjnych; ▪ porównuje uprawnienia Prezydenta RP w ramach różnych procedur legislacyjnych; ▪ buduje wnioski dotyczące procedur legislacyjnych i przedratyfikacyjnych na podstawie analizy przepisów prawnych [<i>Konstytucja RP</i>, ustawy]. ▪ uzasadnia, że funkcjonowanie rządów prawa jest konieczne dla 	<p>w tym wskazuje, gdzie one występują na świecie.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia zasady ogólne prawa międzynarodowego; ▪ prezentuje istotę sporu dotyczącego hierarchicznej zależności między <i>Konstytucją RP</i> a prawem Unii Europejskiej; ▪ porównuje różne rodzaje aktów prawa wtórnego Unii Europejskiej. ▪ przedstawia różne typy luk prawnych; ▪ charakteryzuje różne typy wykładni prawa. ▪ wyjaśnia znaczenie terminu „inflacja prawa” [oraz właściwie używa tego pojęcia w swoich wypowiedziach]; ▪ wykazuje asymetryczność uprawnień Sejmu i Senatu w procedurze uchwalania ustawy; ▪ omawia zasady prawidłowej legislacji. ▪ porównuje aspekty formalny i materialny państwa prawnego; ▪ buduje wnioski dotyczące funkcjonowania państwa prawnego w Polsce na podstawie analizy wyników wybranej kontroli przeprowadzonej przez Najwyższą Izbę Kontroli. ▪ uzyskuje i prezentuje informacje na temat działania systemu Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego. ▪ wyjaśnia zasady funkcjonowania profilu zaufanego; ▪ uzyskuje informacje na temat działalności wybranej instytucji publicznej lub dotyczące konkretnej sprawy publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień prawnych. ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje na temat szczegółowych i złożonych zagadnień dotyczących funkcjonowania państwa prawnego; ▪ na forum społeczności szkolnej organizuje debatę [i bierze w niej udział], np. na temat funkcjonowania państwa prawnego w Polsce; ▪ organizuje kampanię społeczną [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych dla funkcjonowania państwa prawnego. ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień związanych z funkcjonowaniem pomocy prawnej w Polsce; ▪ organizuje kampanię społeczną [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych dla funkcjonowania pomocy prawnej w Polsce. ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje na temat szczegółowych i złożonych zagadnień dotyczących dostępu do informacji publicznej w Polsce; ▪ organizuje kampanię społeczną [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych dla zapewnienia obywatelom dostępu do informacji publicznej.
--	---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia podstawowe formy korzystania z informacji publicznej; ▪ przedstawia zasady sporządzania wniosków o udzielenie informacji publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia konsekwencje łamania podstawowych zasad prawa. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „legislacja”, „ratyfikacja”, „weto prezydenckie” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ wymienia podmioty posiadające prawo inicjatywy ustawodawczej w ramach różnych procedur legislacyjnych; ▪ charakteryzuje rolę poszczególnych organów władzy w procesie legislacyjnym [wymienia ich uprawnienia]; ▪ wskazuje główne różnice między różnymi procedurami legislacyjnymi; ▪ wymienia rodzaje umów międzynarodowych ratyfikowanych w ramach procedur przedratyfikacyjnych; ▪ wymienia zasady określające przebieg poszczególnych procedur przedratyfikacyjnych. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „państwo prawne”, „niezależność sądów”, „niezawisłość sędziów” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ przedstawia genezę i rozwój idei rządów prawa [etapy rozwoju, myśliciele, koncepcje]; ▪ wyjaśnia znaczenie kluczowych zasad funkcjonowania państwa prawnego; ▪ wymienia zadania i kompetencje kluczowych instytucji w systemie ochrony praworządności [Trybunał Konstytucyjny, Trybunał Stanu, Sąd Najwyższy, sądy, prokuratura, Krajowa Rada Sądownictwa, Najwyższa Izba Kontroli]. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „notariusz”, „radca prawny”, „adwokat” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ uzasadnia konieczność funkcjonowania systemu nieodpłatnych poradnictwa i pomocy 	<p>prawidłowego rozwoju państwa i społeczeństwa;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje kryteria oceny poziomu praworządności; ▪ przedstawia rolę kluczowych instytucji w systemie ochrony praworządności, w tym znaczenie sądownictwa konstytucyjnego. ▪ porównuje zadania notariuszy, radców prawnych i adwokatów oraz sposoby wykonywania przez nich pracy [formy zatrudnienia]. ▪ pisze skierowane do różnych instytucji wnioski o udzielenie informacji publicznej; ▪ formułuje wnioski dotyczące dostępu do informacji publicznej na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Konstytucji RP</i> i ustaw; ▪ przedstawia możliwości, które dają obywatelom korzystanie z platformy ePUAP. 		
--	---	---	--	--

	<p>prawnej w państwie demokratycznym;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia działające w Polsce instytucje, w których można uzyskać pomoc prawną. ▪ wyjaśnia, czym są informacja publiczna i Biuletyn Informacji Publicznej [BIP]; ▪ podaje zasady korzystania z dokumentacji gromadzonej w urzędach i archiwach; ▪ wymienia instytucje i organy władzy w Polsce zobowiązane do udzielania informacji publicznej; ▪ sporządza prosty wniosek o udzielenie informacji publicznej; ▪ wymienia typy informacji publikowanych w BIP; ▪ wyszukuje informacje za pomocą platformy ePUAP. 			
--	---	--	--	--

Klasa 3 - ocena roczna

Wymagania na poszczególne oceny:				
Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Ocena dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Ocena celująca Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
IV. Prawo cywilne				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „osoba fizyczna”, „osoba prawna”, „zdolność prawna”, „zdolność do czynności prawnych”; ▪ rozpoznaje sprawy regulowane przez prawo cywilne; ▪ podaje przykłady podmiotów będących osobami prawnymi; ▪ podaje przykłady działań będących wyrazem posiadania zdolności do czynności prawnych. ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „wierzytelność”, „dług”, „najemca”, „wynajmujący”, „zleceniobiorca”, „autor dzieła”; ▪ odszukuje przepisy prawne z zakresu prawa cywilnego; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „osoba fizyczna”, „osoba prawna”, „zdolność prawna”, „zdolność do czynności prawnych”, „przedstawicielstwo”, „pełnomocnictwo”, „zobowiązanie”, „pełna zdolność do czynności prawnych”, „ograniczona zdolność do czynności prawnych” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ odszukuje przepisy prawne z zakresu prawa cywilnego; ▪ analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa cywilnego; ▪ wymienia źródła prawa cywilnego; ▪ wyjaśnia, jakie mogą być przyczyny braku pełnej zdolności do czynności prawnych; ▪ wymienia konsekwencje wynikające 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia znaczenie terminu „ubezważnienie” [oraz właściwie używa tego pojęcia w swoich wypowiedziach]; ▪ wymienia cechy charakterystyczne dla stosunków cywilnoprawnych [prawo prywatne]; ▪ buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu cywilnego</i>; ▪ wymienia działy prawa cywilnego w Polsce; ▪ porównuje podmioty prawa cywilnego; ▪ wymienia rodzaje czynności prawnych; ▪ przedstawia warunki umożliwiające orzeczenie ubezważnienia całkowitego i częściowego; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa cywilnego; ▪ przedstawia podział cywilnych praw podmiotowych; ▪ wyjaśnia, czym są jednostki organizacyjne ze zdolnością prawną; ▪ wymienia możliwe formy czynności prawnej; ▪ porównuje przedstawicielstwo ustawowe i pełnomocnictwo. ▪ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa cywilnego; ▪ przedstawia wady i zalety umowy zlecenia i umowy o dzieło z perspektywy zleceniobiorcy i zleceniodawcy oraz autora dzieła i zamawiającego; ▪ wymienia rodzaje świadczeń realizowanych przez dłużników. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa cywilnego. ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa cywilnego. ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa cywilnego. ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa cywilnego. ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa cywilnego.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ określa konsekwencje prawne niewykonania zobowiązań; ▪ wymienia obligatoryjne elementy umowy najmu lokalu. ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „rozwód”, „separacja”, „przysposobienie”; ▪ odszukuje przepisy prawne z zakresu prawa rodzinnego; ▪ wymienia warunki prawne, których spełnienie jest niezbędne do zawarcia małżeństwa w Polsce; ▪ wskazuje skutki prawne zawarcia małżeństwa; ▪ przedstawia obowiązki i prawa rodziców i dzieci. ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „własność”, „użytkowanie”, „posiadanie”, „zastaw”, „hipoteka”; ▪ odszukuje przepisy prawne z zakresu prawa rzeczowego. ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „spadek”, „dziedziczenie”, „testament”, „spadkobierca”; ▪ odszukuje przepisy prawne z zakresu prawa spadkowego; ▪ wymienia podstawowe zasady dziedziczenia ustawowego. ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „pozew”, „powód”, „pozwany”, „arbitraż”; ▪ odszukuje przepisy prawne dotyczące zasad postępowania cywilnego; ▪ identyfikuje strony w postępowaniu cywilnym; ▪ wymienia podstawowe zasady sporządzania pozwu; ▪ wymienia podstawowe czynności procesowe sądu i stron postępowania; ▪ wymienia środki zaskarżenia w procesie cywilnym; ▪ wyjaśnia znaczenie zasady dwuinstancyjności postępowania. 	<ul style="list-style-type: none"> z posiadania pełnej i ograniczonej zdolności do czynności prawnych; ▪ wymienia zasady poprawnego sporządzania oświadczeń woli. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „wierzytelność”, „dług”, „odpowiedzialność kontraktowa”, „odpowiedzialność deliktowa”, „wykonanie zobowiązań”, „najemca”, „wynajmujący”, „zleceniobiorca”, „autor dzieła” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa cywilnego; ▪ wskazuje obligatoryjne elementy umowy zlecenia i umowy o dzieło; ▪ wymienia zalety umowy zlecenia i umowy o dzieło z perspektywy zleceniobiorcy i zleceniodawcy oraz autora dzieła i zamawiającego; ▪ wskazuje elementy umowy najmu lokalu korzystne dla wynajmującego i najemcy. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „intercyza”, „rozwód”, „separacja”, „pokrewieństwo”, „powinowactwo”, „przysposobienie” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa rodzinnego; ▪ wymienia warunki prawne, których spełnienie jest niezbędne do zakończenia małżeństwa; ▪ wymienia skutki prawne zakończenia małżeństwa; ▪ wymienia warunki prawne, których spełnienie jest niezbędne do zawarcia stosunku przysposobienia; ▪ wymienia skutki prawne przysposobienia. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „własność”, „współwłasność”, „współwłasność łączna”, „współwłasność ułamkowa”, „ruchomość”, „nieruchomość”, „użytkowanie”, „użytkowanie wieczyste”, „posiadanie”, „zastaw”, „hipoteka” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ omawia zasady ochrony prawnej osób ubezwłasnowolnionych. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „szkoda”, „krzywda”, „wierzyciel”, „dłużnik”, „poręczyciel”, „zadośćuczynienie” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu cywilnego</i>; ▪ samodzielnie sporządza umowę najmu lokalu; ▪ porównuje umowę o dzieło i umowę zlecenia; ▪ uzasadnia konieczność zawarcia umowy najmu lokalu z perspektywy wynajmującego i najemcy; ▪ porównuje odpowiedzialność cywilną z innymi formami odpowiedzialności. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „monogamia”, „akt małżeństwa”, „przeszkody małżeńskie”, „rozdzielność majątkowa”, „wspólnota majątkowa”, „władza rodzicielska”, „obowiązek alimentacyjny” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego</i>; ▪ przedstawia różne sposoby zawarcia małżeństwa zgodne z polskim prawem. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „służebność”, „księga wieczysta” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu cywilnego</i>; ▪ charakteryzuje poszczególne formy nabycia własności na podstawie norm prawa rzeczowego. ▪ wyjaśnia znaczenie terminu „otwarcie spadku” [oraz właściwie używa tego pojęcia w swoich wypowiedziach], ▪ buduje wnioski na podstawie analizy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa rodzinnego; ▪ wymienia prawne przeszkody małżeńskie i przyczyny unieważnienia małżeństwa. ▪ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa rzeczowego. ▪ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa spadkowego; ▪ porównuje podstawowe formy testamentu. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „zdolność sądowa”, „zdolność procesowa”; ▪ wyjaśnia różnicę w znaczeniu pojęć „postępowanie” i „proces sądowy”; ▪ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa cywilnego procesowego; ▪ wymienia, uwzględniając różne perspektywy, pozytywne i negatywne aspekty zastosowania arbitrażu i mediacji w postępowaniu cywilnym; ▪ wskazuje elementy obligatoryjne i fakultatywne pozwu; ▪ opisuje poszczególne etapy rozprawy sądowej. 	<p>prawa cywilnego.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa cywilnego procesowego.
--	---	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa rzeczowego; ▪ wymienia konsekwencje prawne zastosowania różnych instytucji przewidzianych w prawie rzeczowym. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „spadek”, „dziedziczenie”, „dziedziczenie testamentowe”, „dziedziczenie ustawowe”, „zachówek”, „spadkobierca”, „przyjęcie spadku”, „odrzućenie spadku” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa spadkowego; ▪ przedstawia konsekwencje prawne przyjęcia oraz odrzucenia spadku; ▪ wymienia podstawowe zasady sporządzania testamentu; ▪ wyjaśnia, komu przysługuje prawo do zachowku. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „pozew”, „powód”, „pozwany”, „arbitraż”, „skarga kasacyjna” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa cywilnego procesowego; ▪ wyjaśnia, czego dotyczą normy prawne z <i>Kodeksu postępowania cywilnego</i>; ▪ identyfikuje uczestników postępowania cywilnego procesowego, w tym strony tego postępowania; ▪ określa przedmiot sporu w postępowaniu cywilnym; ▪ identyfikuje sąd właściwy dla rozpatrzenia konkretnej sprawy cywilnej; ▪ wymienia podstawowe zasady określające przebieg mediacji i arbitrażu w postępowaniu cywilnym; ▪ wskazuje podstawowe różnice między mediacją a arbitrażem; ▪ pisze pozew w sprawie cywilnej; ▪ wymienia podstawowe elementy prawidłowo przygotowanej apelacji; ▪ określa warunki, których spełnienie jest konieczne do pozytywnego 	<p>przepisów prawnych z <i>Kodeksu cywilnego</i>;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, co wchodzi w skład spadku; ▪ porównuje konsekwencje prawne zastosowania różnych form przyjęcia spadku. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „zdolność sądowa”, „zdolność procesowa”, „przewód sądowy”, „prawomocność wyroku” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu postępowania cywilnego</i>; ▪ pisze apelację w sprawie cywilnej; ▪ ocenia, czy przedstawiona apelacja została sporządzona właściwie; ▪ na podstawie dostępnych źródeł ustala obszary jurysdykcji wybranych sądów rejonowych, okręgowych i apelacyjnych; ▪ rozpoznaje i opisuje rodzaje postępowań cywilnych; ▪ wymienia prawa i obowiązki poszczególnych uczestników postępowania cywilnego procesowego; ▪ przedstawia zasady postępowania cywilnego [zasady: prawdy formalnej, dyspozycyjności, kontradyktoryjności, bezpośredniości, ustności, swobodnej oceny dowodów, formalizmu]; ▪ wymienia etapy zwykłego postępowania cywilnego; ▪ opisuje wygląd sali rozpraw. 		
--	--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpoznania skargi kasacyjnej; ▪ wymienia rodzaje postępowań cywilnych; ▪ przedstawia zasady postępowania cywilnego [prawo do sądu, zasada równości stron, zasada jawności]. 			
--	--	--	--	--

V. Prawo pracy i prawo administracyjne

<ul style="list-style-type: none"> ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „umowa o pracę”, „pracodawca”, „pracownik”, „urlop”; ▪ wymienia podstawowe prawa i obowiązki pracownicze; ▪ wskazuje podstawowe prawa i wolności zagwarantowane w <i>Europejskiej karcie socjalnej</i>; ▪ podaje przykłady umowy międzynarodowych chroniących prawa pracownicze. ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „umowa o pracę”, „umowa zlecenia”, „umowa o dzieło”, „samozatrudnienie”; ▪ wymienia podstawowe cechy stosunku pracy; ▪ podaje podstawowe cechy zatrudnienia na podstawie umowy o dzieło i umowy zlecenia; ▪ wskazuje podstawowe cechy samozatrudnienia. ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „administracja publiczna”, „urząd”, „decyzja administracyjna”; ▪ rozróżnia rodzaje administracji publicznej; ▪ wskazuje poszczególne elementy decyzji administracyjnej. ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „odwołanie”, „zażalenie”, „mediacja administracyjna”; ▪ wymienia strony postępowania administracyjnego; ▪ podaje podstawowe uprawnienia stron postępowania administracyjnego; ▪ wymienia środki zaskarżenia decyzji administracyjnej; ▪ podaje zasady, według których 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „umowa o pracę”, „powszechne ubezpieczenia”, „pracodawca”, „pracownik”, „urlop” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa pracy; ▪ buduje wnioski dotyczące obowiązków państwa w zakresie ochrony praw pracowniczych na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Konstytucji RP</i>; ▪ wymienia różne typy umów o pracę; ▪ wskazuje podstawowe elementy prawidłowo skonstruowanej umowy o pracę; ▪ wymienia rodzaje urlopów przysługujących pracownikowi; ▪ przedstawia podstawowe zasady regulujące rozwiązanie umowy o pracę; ▪ wymienia umowy instytucje międzynarodowe chroniące prawa pracownicze. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „umowa o pracę”, „umowa cywilnoprawna”, „umowa zlecenia”, „umowa o dzieło”, „stosunek pracy”, „samozatrudnienie” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa cywilnego i prawa pracy; ▪ porównuje prawa i obowiązki stron umowy wynikające z umowy o pracę oraz z umów cywilnoprawnych. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „administracja publiczna”, „organ administracji publicznej”, „urząd”, „akt administracyjny”, „decyzja administracyjna” [oraz właściwie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia podstawowe cechy prawa pracy; ▪ buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu pracy</i> oraz umów międzynarodowych chroniących prawa pracownicze; ▪ porównuje różne typy umów o pracę; ▪ na podstawie analizy przepisów prawnych przedstawia uprawnienia pracownika dotyczące różnego rodzaju urlopów. ▪ tłumaczy, czym jest Krajowy Rejestr Sądowy; ▪ buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu cywilnego</i> [umowy cywilnoprawne] i <i>Kodeksu pracy</i>; ▪ wskazuje pozytywne i negatywne aspekty różnych form zatrudnienia z perspektywy obu stron umowy; ▪ charakteryzuje wybrane pracownicze formy zatrudnienia. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „stosunek administracyjny”, „kompetencja organu administracyjnego”, „właściwość organu administracyjnego”, „upoważnienie administracyjne” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z zakresu prawa administracyjnego; ▪ wyjaśnia, czym różni się urząd od organu; ▪ charakteryzuje poszczególne typy organów administracyjnych; ▪ porównuje cechy aktów administracyjnych i aktów normatywnych. ▪ buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu postępowania administracyjnego</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa pracy; ▪ porównuje katalogi praw i wolności socjalnych zawarte w <i>Konstytucji RP</i> i <i>Europejskiej karcie socjalnej</i>; ▪ porównuje przewidziane w prawie pracy sposoby zakończenia umowy o pracę. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów „pragmatyki pracownicze” i „pragmatyki służbowe” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa cywilnego i prawa pracy; ▪ wymienia umowy cywilnoprawne – inne niż umowa o pracę; ▪ wyjaśnia, z czego wynika i na czym polega problem tzw. „umów śmieciowych”. ▪ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa administracyjnego; ▪ przedstawia przewidziane w prawie formy aktów administracyjnych i ich cechy; ▪ określa, jak brak obligatoryjnego elementu aktu administracyjnego wpływa jego ważność i obowiązywanie. ▪ analizuje złożone kazusy prawne dotyczące postępowania administracyjnego; ▪ opisuje poszczególne etapy postępowania administracyjnego; ▪ omawia możliwe formy zakończenia postępowania administracyjnego; ▪ wskazuje, z uwzględnieniem różnych perspektyw, pozytywne i negatywne aspekty zastosowania mediacji administracyjnej; ▪ zajmuje stanowisko [buduje argumenty i kontrargumenty] w 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa pracy. ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa regulującego kwestie związane z zatrudnieniem. ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa administracyjnego. ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa administracyjnego. ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje na temat szczegółowych i złożonych zagadnień dotyczących postępowania sądownoadministracyjnego.
---	---	--	--	---

<p>należy sporządzić odwołanie od decyzji administracyjnej.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „skarga”, „skarga kasacyjna”; ▪ wyjaśnia znaczenie zasady dwuinstancyjności postępowania; ▪ odszukuje przepisy prawne dotyczące postępowania sądownoadministracyjnego ▪ wymienia etapy postępowania sądownoadministracyjnego; ▪ opisuje strukturę sądownictwa administracyjnego. 	<p>używa tych pojęć w swoich wypowiedziach];</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa administracyjnego; ▪ wymienia podstawowe cechy prawa administracyjnego; ▪ wymienia rządowe i samorządowe organy administracji publicznej; ▪ przedstawia podstawowe cechy stosunku administracyjnoprawnego; ▪ określa, czy decyzja administracyjna została właściwie skonstruowana pod względem formalnym. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „odwołanie”, „zażalenie”, „mediacja administracyjna”, „organy administracyjne niższego stopnia”, „organy administracyjne wyższego stopnia” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ wyjaśnia, czego dotyczą normy zawarte w <i>Kodeksie postępowania administracyjnego</i>; ▪ analizuje proste kazusy prawne dotyczące postępowania administracyjnego; ▪ wymienia uczestników postępowania administracyjnego; ▪ omawia podstawowe uprawnienia stron postępowania administracyjnego; ▪ wymienia etapy postępowania administracyjnego; ▪ omawia zasady, według których należy sporządzić odwołanie od decyzji administracyjnej; ▪ wymienia zasady, według których należy skonstruować zażalenie na postępowanie organów administracji publicznej; ▪ pisze odwołanie od decyzji administracyjnej; ▪ wyjaśnia, na czym polega mediacja administracyjna i jakie są jej cele. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów „skarga” i „skarga kasacyjna” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ analizuje proste kazusy prawne dotyczące postępowania sądownoadministracyjnego; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteryzuje rodzaje postępowań administracyjnych; ▪ przedstawia uprawnienia poszczególnych uczestników postępowania administracyjnego; ▪ pisze zażalenie na postępowanie organów administracji publicznej; ▪ omawia przebieg mediacji w postępowaniu administracyjnym. ▪ buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych regulujących postępowanie sądownoadministracyjne; ▪ podaje podstawowe wymagania formalne dotyczące wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego oraz skargi kasacyjnej do NSA. 	<p>sporach dotyczących funkcjonowania administracji publicznej w Polsce.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje złożone kazusy prawne dotyczące postępowania sądownoadministracyjnego; ▪ charakteryzuje organy i jednostki sądów administracyjnych. 	
--	---	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wskazuje podstawowe elementy skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego; ▪ wymienia uczestników postępowania sądowo administracyjnego i przysługujące im prawa; ▪ przedstawia uprawnienia wojewódzkich sądów administracyjnych i Naczelnego Sądu Administracyjnego. 			
--	---	--	--	--

VI. Prawo karne

<ul style="list-style-type: none"> ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy „czyn zabroniony” i „kara”; ▪ rozpoznaje sprawy regulowane przez prawo karne; ▪ wskazuje źródła prawa karnego; ▪ wymienia funkcje kary w polskim prawie karnym. ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „przestępstwo”, „zbrodnia”, „występek”, „kara”; ▪ wymienia kwestie regulowane w <i>Kodeksie karnym</i>; ▪ wskazuje cechy przestępstwa; ▪ podaje przykłady kar przewidzianych w <i>Kodeksie karnym</i>. ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy „wykroczenie” i „kara”; ▪ odszukuje przepisy prawne z zakresu prawa karnego; ▪ wymienia cechy wykroczenia; ▪ podaje przykłady kar przewidzianych w <i>Kodeksie wykroczeń</i>. ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „apelacja”, „kasacja”, „sprawca”, „ofiara”, „świadek”, „oskarżyciel”, „oskarżyciel publiczny”, „oskarżony”, „prokurator”; ▪ odszukuje przepisy prawne z zakresu prawa karnego procesowego; ▪ przedstawia podstawowe zasady, według których należy sporządzić zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa; ▪ wymienia etapy postępowania karnego; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia znaczenie terminów „czyn zabroniony” i „kara” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ odszukuje przepisy prawne z zakresu prawa karnego; ▪ analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa karnego; ▪ wyjaśnia znaczenie podstawowych zasad prawa karnego; ▪ wymienia podstawowe działy prawa karnego; ▪ tłumaczy, jakie są funkcje kar przewidzianych w polskim prawie karnym. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „przestępstwo”, „zbrodnia”, „występek”, „kara”, „środek karny” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ odszukuje przepisy prawne z zakresu prawa karnego; ▪ analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa karnego; ▪ rozpoznaje podstawowe typy przestępstw; ▪ wskazuje cechy zbrodni i występku; ▪ wymienia rodzaje kar i środków karnych przewidzianych w <i>Kodeksie karnym</i>. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „wykroczenie”, „kara”, „środek karny” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa karnego; ▪ rozpoznaje podstawowe typy wykroczeń; ▪ wymienia rodzaje kar i środków 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu karnego</i> i <i>Kodeksu wykroczeń</i>; ▪ wyjaśnia, jaki jest cel obowiązywania podstawowych zasad prawa karnego; ▪ charakteryzuje przestępstwa przeciwko dobrom indywidualnym. ▪ porównuje cechy zbrodni i występku; ▪ buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu karnego</i>; ▪ porównuje konsekwencje prawne wynikające ze zbrodni i z występku; ▪ charakteryzuje kary i środki karne przewidziane w <i>Kodeksie karnym</i>; ▪ uzasadnia celowość stosowania kar i środków karnych przewidzianych w <i>Kodeksie karnym</i> oraz zajmuje stanowisko w sporze dotyczącym ich skuteczności. ▪ buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu wykroczeń</i>; ▪ porównuje cechy przestępstw i wykroczeń; ▪ charakteryzuje kary i środki karne przewidziane w <i>Kodeksie wykroczeń</i>; ▪ uzasadnia celowość stosowania kar i środków karnych przewidzianych w <i>Kodeksie wykroczeń</i> oraz zajmuje stanowisko w sporze dotyczącym ich skuteczności. ▪ buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu postępowania karnego</i>; ▪ opisuje poszczególne etapy postępowania karnego; ▪ porównuje prawa uczestników postępowania karnego na różnych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa karnego; ▪ wymienia dziedziny specjalne prawa karnego; ▪ porównuje kary stosowane dawniej i współcześnie; ▪ przedstawia ewolucję systemu karnego w Europie; ▪ buduje argumenty i kontrargumenty w sporze dotyczącym zasad i celów stosowania kar w prawie karnym. ▪ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa karnego; ▪ wyjaśnia, czym jest kontratyp; ▪ charakteryzuje typy przestępstw przeciwko dobrom indywidualnym; ▪ przedstawia procedury warunkowego zwolnienia i warunkowego zawieszenia wykonywania kary. ▪ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa karnego. ▪ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa karnego procesowego; ▪ opisuje poszczególne etapy rozprawy sądowej; ▪ prezentuje zasady składania skargi nadzwyczajnej; ▪ ocenia funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości w Polsce [buduje argumenty i kontrargumenty w sporze]; ▪ ocenia wpływ mediów, w tym internetu, na funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości [buduje argumenty i kontrargumenty w sporze]. ▪ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa karnego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa karnego; ▪ na forum społeczności szkolnej organizuje debatę [i bierze w niej udział], np. na temat celów i zasad stosowania kar w prawie karnym. ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa karnego. ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa karnego. ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa karnego procesowego. ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa karnego procesowego.
---	---	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje zasady regulujące przebieg postępowania karnego; ▪ wymienia strony postępowania karnego sądowego; ▪ wskazuje środki odwoławcze w postępowaniu karnym; ▪ wyjaśnia, jakie funkcje w postępowaniu karnym pełni policja i prokurator. ▪ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „oskarżyciel prywatny”, „prywatny akt oskarżenia”; ▪ odszukuje przepisy prawne z zakresu prawa karnego procesowego; ▪ wymienia podstawowe zasady, według których należy sporządzić akt oskarżenia prywatnego. 	<p>karnych przewidzianych w <i>Kodeksie wykroczeń</i>;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ opisuje postępowanie mandatowe. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „przestępstwo z oskarżenia publicznego”, „apelacja”, „kasacja”, „sprawca”, „ofiara”, „świadek”, „oskarżyciel”, „oskarżyciel publiczny”, „oskarżyciel posiłkowy”, „oskarżony”, „prokurator” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa karnego procesowego; ▪ pisze zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, ▪ identyfikuje sąd właściwy dla rozpatrzenia konkretnej sprawy karnej; ▪ wyjaśnia znaczenie zasad regulujących przebieg postępowania karnego; ▪ przedstawia podstawowe prawa i obowiązki uczestników postępowania karnego; ▪ wymienia strony postępowania karnego na różnych jego etapach; ▪ tłumaczy, w jaki sposób można zostać oskarżycielem posiłkowym; ▪ wymienia uprawnienia oskarżyciela posiłkowego; ▪ podaje zasady składania apelacji i kasacji. ▪ wyjaśnia znaczenie terminów: „przestępstwo prywatnoskargowe”, „oskarżyciel prywatny”, „prywatny akt oskarżenia” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; ▪ analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa karnego procesowego; ▪ pisze akt oskarżenia prywatnego; ▪ wymienia prawa i obowiązki oskarżyciela prywatnego; ▪ wyjaśnia, komu przysługuje prawo do wystąpienia w roli oskarżyciela prywatnego; ▪ wymienia zasady prowadzenia mediacji w postępowaniu karnym. 	<p>jego etapach;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ na podstawie dostępnych źródeł ustala obszary jurysdykcji wybranych sądów rejonowych, okręgowych i apelacyjnych; ▪ przedstawia wygląd sali rozpraw; ▪ charakteryzuje środki zapobiegawcze w postępowaniu karnym. ▪ wyjaśnia znaczenie terminu „przestępstwo ścigane na wniosek” [oraz właściwie używa tego pojęcia w swoich wypowiedziach]; ▪ buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu postępowania karnego</i> i <i>Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia</i>; ▪ charakteryzuje główne etapy postępowania prywatnoskargowego; ▪ przedstawia przebieg mediacji w postępowaniu karnym. 	<p>procesowego;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia, z różnych perspektyw, pozytywne i negatywne aspekty zastosowania mediacji w postępowaniu cywilnym. 	
--	--	---	---	--

Jeżeli uczeń nie spełnił ponad połowy wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą, wówczas otrzymuje ocenę niedostateczną